

Ректор — Заслужений працівник освіти України, професор, член-кореспондент Української академії аграрних наук, академік Міжнародної академії наук вищої школи, **МАЗОРЕНКО** Дмитро Іванович.

Харківський інститут механізації та електрифікації сільського господарства (ХІМЕСГ) був одним із перших сільськогосподарських ВНЗ інженерного профілю, створений в роки колективізації Постановою № 40/237 Центрального Виконавчого Комітету і Ради Народних Комісарів СРСР від 23 липня 1930 року на базі відділень механізації та електрифікації сільського господарства Харківського і Полтавського сільгоспінститутів.

Харківський державний технічний університет сільського господарства, створений на базі ХІМЕСГ за Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1994 р. за № 244, є єдиним і провідним ВНЗ в Україні інженерно-технічного с.-г. профілю IV рівня акредитації (сертифікат СД — IV № 210154 від 23.06.1993 р.), навчально-науково-виробничим комплексом (наказ Міністерства сільського господарства України від 18.04.1997 р. № 135/39).

ХДТУСГ розташований у 5 навчальних корпусах — пам'ятках архітектури у м. Харкові загальною площею 56544 м², має 6 гуртожитків загальною площею 25971 м².

Структура

До складу ХДТУСГ входять:

◆ 7 факультетів (механіко-технологічний, енергетики та комп'ютерних технологій, технічного сервісу, технізації переробки та зберігання с.-г. продукції, менеджменту, заочної форми навчання, підвищення кваліфікації), на яких здійснюється підготовка фахівців з 10 спеціальностей: (механізація сільського господарства, енергетика с.-г. виробництва, автоматизоване управління технологічними процесами і виробництвами, машини та обладнання с.-г. виробництва, енергетичний менеджмент, обладнання лісного комплексу, обладнання переробних та харчових виробництв, менеджмент організацій, економіка підприємства, облік і аудит), що забезпечує кадрову потребу інженерно-технічних служб АПК по замкнутому циклу (від конструювання до управління). Факультети технічного сервісу, технізації переробки та зберігання с.-г. продукції — єдині в Україні;

◆ науково-дослідний технологічний інститут;

◆ інститут інноваційного менеджменту;

◆ технікум молочної промисловості, який готує молодших фахівців із п'яти спеціальностей;

◆ Вовчанський технікум ХДТУСГ проводить підготовку з двох спеціальностей.

Кадровий склад

◆ На 32 кафедрах університету працюють 332 викладачі, з них 48 докторів наук і професорів, 184 кандидати наук і доценти. Серед викладачів 15 академіків і член-кореспондентів різних академій наук, 5 Заслужених діячів науки і техніки та Заслужених працівників освіти України, 2 лауреати Державної премії України, лауреат Державної премії СРСР, 12 Відмінників освіти України. За дани-

ми відділу механізації УААН університет має найкращі кадрові показники серед відповідних технічних спеціальностей аграрних ВНЗ України.

Підготовка кадрів для АПК України і зарубіжжя

◆ Щорічно в університеті навчаються близько 6,5 тисяч студентів. Ліцензійний обсяг прийому — 925 осіб.

◆ Університет підготував 40 тисяч інженерів для народного господарства України, країн СНД і далекого зарубіжжя, щорічно випускає понад 850 спеціалістів та магістрів.

Гордістю університету є найкращі випускники:

Тягло В.М. — посол України у Вірменії; Колеснік О.М. — голова Харківської обласної ради; Чернов С.І. — заступник голови Харківської облдержадміністрації; Проскуров І.І. — Герой Радянського Союзу; Пономарьов О.П. — Герой Соціалістичної Праці, колишній ректор Белгородської аграрної академії; Тур'янський О.В. — ректор Белгородської аграрної академії; Ужик В.Ф. — докт. техн. наук, професор, проректор з наукової роботи; Красовський В.Л. — генеральний директор «Облагропроменерго»; Кривошеєв С.І. — зам. генерального директора «Харківобленерго»; Баранник С.Г. — головний інженер підприємства «Харківенергозбут» АК «Харківобленерго»; Сіренко А.Д. — комерційний директор АК «Харківобленерго»; Белоконь В.П. — директор електричних мереж АК «Харківобленерго» В.-Бурлуцького р-ну; Колесник М.Я. — голова Краснокутської районної ради народних депутатів; Пугачов В.І. — начальник Харківського обласного управління пенсійного фонду України. Близько 40% голів райдержадміністрацій — випускники університету. Це Кім В.В. — Дергачівський р-н; Рева Б.К. — Лозівський р-н; Мазуренко Л.А. — Кегичівський р-н.; Грицишин А.О. — Великобурлуцький р-н; Лиманський С.А. — Барвінківський р-н; Масельський С.І. — Балаклійський р-н; Очкасов В.М. — Красноградський р-н.; Нелуп Є.П. — Краснокутський р-н.

Найкращі випускники аспірантури: Заїка П.М. — Заслужений діяч науки України, академік УААН, докт. техн. наук, професор; Мазоренко Д.І. — Заслужений працівник освіти України, член-кореспондент УААН, професор, ректор ХДТУСГ; Тищенко Л.М. — Заслужений працівник освіти України, доцент, перший проректор; Шабельник Б.П. — Заслужений діяч науки і техніки України, докт. техн. наук, професор; Завгородній О.І. — докт. техн. наук, професор;

◆ В університеті з 1989 р. впроваджена ступенева система освіти з модульним принципом організації навчального процесу. ХІМЕСГ був першим ВНЗ у Радянському Союзі, якому, як ініціатору, було дозволено проведення цього, тоді ще освітанського експерименту.

Університет святкує День знань

◆ З 1950 р. для 54 зарубіжних країн підготовлено 1139 висококваліфікованих фахівців, у їх числі: Ма-Пан-Сянь — головний конструктор з двигунобудування Китаю; Кривцов В. В. — докт. техн. наук, провідний спеціаліст відділу надійності і статистичного аналізу компанії «Форд Моторс», штат Мічиган США; Гуревич В. І. — докт. техн. наук, провідний спеціаліст Електричної корпорації в Ізраїлі; Бай Даци — професор Китайського аграрного університету; Махмуд Муштафа — радник посольства Нігерії в Україні; Айалеу Гебейху — проректор політехнічного університету, м. Аддис-Абеба (Ефіопія).

Наукові і галузеві досягнення

◆ В університеті функціонують 6 галузевих і проблемних науково-дослідних лабораторій с.-г. профілю. Вчені університету за 80 — 90 роки на ВДНГ отримали 5 дипломів і 25 медалей. Результати наукових досліджень дали змогу вченим університету впровадити у виробництво 300 науково-дослідних робіт.

◆ За останні роки співробітниками ХДТУСГ було отримано 1000 авторсь-

ких свідоцтв на винаходи та 102 патенти (протягом 80-90 р.р. ХДТУСГ посідав І місце серед аграрних ВНЗ).

◆ Вчені університету підготували і випустили 350 монографій, збірників наукових праць і підручників загальним обсягом 5000 друкованих аркушів.

◆ Щорічно ХДТУСГ проводить 6 міжнародних науково-практичних конференцій з випусками вісників наукових праць факультетів.

◆ Відповідно до постанови Вищої Атестаційної Комісії Міністерства освіти і науки при ХДТУСГ створена і працює спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських і докторських дисертацій за трьома спеціальностями. За останні роки захищено 118 кандидатських і 10 докторських дисертацій. Тільки за 2000 — 2002 рік захищено 5 докторських і 32 кандидатські дисертації.

За перспективним планом до 2005 року передбачається підготувати та захистити в університеті ще 10 докторських дисертацій. В університеті функціонують 12 постійно діючих наукових семінарів.

◆ ХДТУСГ має аспірантуру з 5-ти спеціальностей, де зараз навчаються 40 чоловік, з них за денною формою навчання — 29 чол., за заочною — 11 чол. Підготовка аспірантів проводиться на 12 кафедрах університету. Керівниками є 5 академіків, 11 докторів наук та 10 кандидатів наук, доцентів.

◆ При університеті з 1996 року працює інформаційно-аналітична група, яка виконує замовлення управління сільського господарства облдержадміністрації та окремих підприємств, діяльність яких пов'язана з сільськогосподарським виробництвом.

◆ При університеті з 1996 року організована і працює навчально-науково-виробнича МТС. Вона допомагає студентам краще оволодівати спеціальністю, сучасною технікою, новими технологіями і виконує замовлення реформованих господарств. Щорічно ореться, засівається та збирається врожай на площі від п'яти до десяти тисяч гектарів.

Студентські досягнення

◆ 3500 студентів університету — лауреати наукових студентських конкурсів і олімпіад. Протягом 1999 — 2002 р.р. студенти посідали І-ІІ місця у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови і стандартизації.

◆ Серед випускників університету є чемпіон Олімпіади 1980 року; 15 майстрів та кандидатів у майстри спорту України і міжнародного класу; 15 чемпіонів і призерів світу, Європи, СНГ, України з різних видів спорту. За

результатами І-х літніх Всеукраїнських спортивних змагань у 1999 р. серед ВНЗ Міністерства АПК спортивна команда університету посіла друге місце за комплексом показників, а в 2002 р. команда з вільної боротьби завоювала перше місце.

◆ За підсумками Всеукраїнського фестивалю самодіяльної творчості серед аграрних ВНЗ «Софіївські зорі» у 2002 р. університет здобув 8 дипломів та Гран-прі конкурсу.

◆ З 1996 р. в університеті працює студентський комітет, який займається, питаннями технічної та наукової творчості, самодіяльності, конкурсів КВК, пропаганди здорового способу життя, літнього відпочинку, спорту, правопорядку в гуртожитках. За результатами республіканського конкурсу-рейтингу серед ВНЗ Міністерства аграрної політики по комплексу показників, що характеризують побутові умови, виховну роботу, стан гуртожитків, студмістечко університету протягом 1999 — 2001 років посідає перше місце. Студком займається також налагодженням зв'язків із молодіжними організаціями дальнього зарубіжжя з питань тимчасового працевлаштування та поїздок студентів на літню практику за кордон.

◆ Щорічно понад 500 студентів проходять виробничу практику у фермерських господарствах Великобританії, Франції, Голландії, Німеччині, Данії, Чехії, Польщі, Словачії. Університет є членом Міжнародної асоціації студентів аграрних ВНЗ.

◆ На березі Азовського моря (с.м.т. Кирилівка) функціонує чудовий університетський спортивно-оздоровчий табір на 150 місць за один заїзд.

Міжнародні зв'язки

◆ ХДТУСГ з 2003 року є членом Європейської асоціації аграрних університетів, колективним членом Міжнародної академії наук вищої школи, членом Консорціуму аграрних університетів світу.

◆ Університет підтримує плідні міжнародні зв'язки: з Московським агротехнічним університетом (Росія), з університетом Едланген-Нюрнберг, Гумбольтовським університетом (Німеччина), з Віденським аграрним університетом (Австрія), з Університетом «Париж-Нантер», Будинком науки про людину, Національним центром наукових досліджень, Аграрним ліцеєм (м. Монтаржи, Франція), з фірмами «HOPS» і «Конкордія» (Великобританія), з Бернським університетом (Швейцарія), з агросоюзами Швейцарії, Німеччини, Греції, Північної Італії, Нідерландів.

Загально-державні досягнення в Україні

◆ З метою наукового супроводження процесу реформування АПК України за останній час у ХДТУСГ здійснено цілу низку заходів. Найбільш важливими з них можна вважати такі:

— Вперше в Україні розроблено і впроваджено регіонально-галузеву програму кадрового забезпечення і підтримки малого та середнього підприємництва, створено навчально-консультативний центр — своєрідний бізнес-інкубатор, завданням якого є надання допомоги молодим підприємцям з відкриття власної справи та забезпечення ефективного функціонування новостворених бізнесових структур.

— З 1996 року в університеті функціонує єдиний в Україні Центр соціологічних досліджень села, який має плідні міжнародні зв'язки з Гарвардським університетом (США) і щорічно випускає серію «Харківський фермер», функціонують міські благодійні фонди «Інженерні кадри села» та «Соціального розвитку села».

— У 2002 р. в університеті вперше в Україні створено інститут інноваційного менеджменту з метою прогнозування інноваційних ситуацій, які характерні для ринкової економіки та прискореного впровадження технологічних новинок (інновацій) в агропромисловий комплекс регіону. У межах регіональної програми розроблена Концепція інноваційної діяльності на прикладі АПК. У сфері діяльності інституту створено бізнес-інноваційну структуру, яка координує діяльність інженерно-технічної сфери, формує банк нововведень, організовує навчання керівників інженерно-технічних служб різних форм власності. Розроблено механізм інтеграції науки, освіти та виробництва в умовах ринкових стосунків у вигляді інноваційної структури для Харківщини та інших регіонів; угоду про створення та діяльність об'єднання «Харківський техагрополіс» підписали 24 провідні машинобудівні заводи області, ВНЗ, науково-дослідні інститути.

— З 1996 року в університеті працює єдина в Україні кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування», яка має офіційний міжнародний статус і право видавати конвентовані дипломи магістра філософії в галузі управління та організації.

— З 1996 р. в ХДТУСГ працює обласний культурно-освітнянський німецький центр (Дойчес Центрум), який сприяє розширенню дружніх і плідних відносин між університетом і відповідними навчальними закладами Німеччини.

— ХДТУСГ є представником України і засновником у 2000 р. разом з Ро-

сією і Білорусією Євро-Азіатської асоціації інженерів сільського господарства у відповідній світовій асоціації (СІГР), яка об'єднує і координує діяльність агроінженерної спільноти.

— Вперше в Україні розроблено і впроваджено в серійне виробництво: сімейство вібраційних зерноочисних машин; комплексну систему надійності техніки; лазерні технології; комп'ютерну інформаційну систему оцінки якості біоматеріалу; технологію та технічні засоби збирання кормових коренеплодів; технологію первинної обробки вовни з використанням ультразвуку та електромагнітних полів; систему для очищення і обезводнення дизельного палива; комплекс машин для внесення органічних та мінеральних добрив, внесення добрив з поливною водою; мікропроцесорні засоби вібраційного діагностування техніки; кільцеві очисники решіт; модернізовані циліндричні решета; комп'ютерну інформаційну програму комплектування і оптимізації машинно-тракторного парку «Сільськогосподарські культури — машини — трактори».

— За підсумками рейтингу за 2002 рік ХДТУСГ посідає III місце серед ВНЗ Мінагрополітики України.

Державні нагороди колективу університету

Президія Верховної Ради Української РСР нагородила колектив університету ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ за успіхи у підготовці висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства, розвитку наукових досліджень наказом від 22 липня 1980р. за № 12007.

Університет був нагороджений ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЦРПС № 9084 від 14.04.80 р. за активне сприяння впровадженню досягнень науки, техніки, передового досвіду в народне господарство і в зв'язку зі 100-річчям зо дня заснування науково-технічних спілок Харківської області; Центральним Комітетом КПРС Ради Міністрів СРСР ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ ПЕРЕХІДНИМ ЧЕРВОНИМ ПРАПОРОМ за успішне виконання плану економічного і соціального розвитку на 1983 р.; ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЦРПС № 10448 від 24.07.86 р. за великий внесок у виконання соціалістичних обов'язків XI п'ятирічки зі створення фонду економії від використання винаходів і раціональних пропозицій народному господарстві; ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ І ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ від 10.11.2000 р. за значний внесок у наукове забезпечення реформувань агропромислового комплексу Харківського регіону та підготовки висококваліфікованих спеціалістів для сільського господарства; за успіхи у підготовці фахівців для сільськогосподарського виробництва, розвитку аграрної науки і впровадження її досягнень трудовий колектив ХДТУСГ 9 серпня 2001 р. нагороджено ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ (№2579); 1-го листопада 2002 року рішенням колегії Міністерства аграрної політики України № 545-к знаком «ВІДМІННИК АГРАРНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ» I ступеня (№ 11).

*Ректор ХДТУСГ, академік
Д.І. Мазоренко*

Адміністративний корпус ХДТУСГ